

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 14 lipca 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 300 z późn. zm.), art. 83 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r., poz. 1145 ze zm.) w związku z art. 300 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku – Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 1040 ze zm.) stwierdził, iż M. Z. (1), jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu od dnia 13 lutego 2020 roku.

W ocenie organu rentowego, M. Z. (1) nie wykonywała pracy w (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł., a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jedynie w celu uzyskania prawa do wypłaty świadczeń- zasiłku chorobowego i macierzyńskiego w wyższej wysokości. Według Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, umowa o pracę zawarta między (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. a M. Z. (1), jako zawarta dla pozoru jest nieważna, a w konsekwencji, z tego tytułu wnioskodawczyni nie podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia 13 lutego 2020 roku.

/decyzja z dnia 14 lipca 2020 roku – k. 144-150 załączonych akt rentowych/

W dniu 14 sierpnia 2020 roku odwołanie od powyższej decyzji złożyła M. Z. (1), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając ją w całości oraz wnosząc o jej uchylenie, a ponadto o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odwołanie – k. 3-5/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 9 września 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 85-88/

W piśmie procesowym złożonym w dniu 30 października 2020 roku wnioskodawczyni M. Z. (1), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zmodyfikowała żądanie odwołania wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez ustalenie, iż M. Z. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu od dnia 13 lutego 2020 roku. Strona skarżąca wniosła również o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/pismo procesowe z dnia 30 października 2020 roku – k. 90/

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pełnomocnik płatnika składek poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od obydwu stron w kwocie ryczałtowej.

/oświadczenie pełnomocnika wnioskodawczyni, oświadczenie pełnomocnika płatnika składek, oświadczenie pełnomocnika organu rentowego – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 02:04:22 i dalej/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. Z. (1) urodziła się w dniu (...). W dniu 23 września 2010 roku M. Z. (1) uzyskała tytuł zawodowy magistra na kierunku filologia polska.

/bezsporne, kserokopia dyplomu ukończenia jednolitych studiów magisterskich – k. 78 załączonych akt rentowych, zaświadczenie o ukończeniu studiów wyższych – k. 31/

W okresie od dnia 6 sierpnia 2011 roku do dnia 31 maja 2016 roku wnioskodawczyni M. Z. (1) prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą w przedmiocie: stosunki międzyludzkie (public relations) i komunikacja. W dniu 18 grudnia 2013 roku M. Z. (1) urodziła dziecko i w związku z tym od dnia 18 grudnia 2013 roku do dnia 16 grudnia 2014 roku korzystała z zasiłku macierzyńskiego.

M. Z. (1) rozliczała składki na ubezpieczenia społeczne za miesiące od sierpnia 2011 roku do czerwca 2013 roku oraz za sierpień 2013 roku od zadeklarowanej podstawy wymiaru w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę tj. w 2011 roku – od kwoty 415,80 zł, w 2012 roku – od kwoty 450,00 zł, w 2013 roku – od kwoty 450,00 zł. W lipcu 2013 roku M. Z. (1) zadeklarowała do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne kwotę 7.500,00 zł.

/bezsporne/

W okresie od dnia 1 sierpnia 2018 roku do dnia 21 września 2018 roku M. Z. (1) była zatrudniona, jako pracownik w firmie męża K. Z. w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/5 etatu z wynagrodzeniem 420,00 zł (minimalnym wynagrodzeniem za pracę pomniejszonym proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy). Następnie, K. Z. zgłosił M. Z. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, jako zleceniobiorcę w okresie od dnia 1 października 2018 roku do dnia 31 stycznia 2020 roku z wynagrodzeniem miesięcznym: w 2018 roku – 420,00 zł, w 2019 roku – 450,00 zł i w styczniu 2020 roku – 520,00 zł.

/bezsporne/

Istniały trzy firmy, które posiadały w nazwie zapis: (...), pierwsza z nich zajmowała się wynajmem sklepów, druga – dystrybucją i marketingiem, trzecia – obsługiwała całą grupę (...), dostarczała usługi księgowe, marketingowe i logistyczne.

/zeznania płatnika składek T. A.-S. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 01:11:41 i dalej/

Płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zawarł z K. Z. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą M. K. Z. w Ł. umowę o świadczenie usług (...) ((...)), w szczególności z zakresu media relations (zasięg ogólnopolski), PR produktu o (...) w Internecie dla firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. początkowo na czas określony od dnia 4 maja 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku, następnie od dnia 1 sierpnia 2015 roku na czas nieokreślony.

Do zadań agencji miało należeć:

a) Przygotowywanie rekomendacji oraz realizacja działań z zakresu (...), a w szczególności:

- media relations - prowadzenie biura prasowego, proaktywny kontakt z dziennikarzami, przygotowywanie i wysyłki informacji prasowych, organizacja spotkań i konferencji;
- media objęte komunikacją to w szczególności: ogólnopolska prasa kobieca, lifestylowa, poradnikowa, shoppingowa oraz branżowa i retail (np. Własny biznes franchising”, „Galerie handlowe”); Internet, radio oraz TV o zasięgu ogólnopolskim;
- przygotowywanie i przedstawianie Klientowi do akceptacji wszystkich informacji prasowych i tekstów związanych z działalnością Klienta przed ich rozpowszechnieniem oraz wprowadzanie stosownych poprawek na życzenie Klienta. Strony zgodnie potwierdziły, iż wszelkie informacje prasowe i teksty opracowane przez Agencję w ramach realizacji niniejszej Umowy uważa się za zaakceptowane przez Klienta, w chwili gdy Klient zaakceptuje je w

formie pisemnej (e-mailowej), zaś do czasu takiej akceptacji informacje takie nie zostaną opublikowane lub w inny sposób rozpowszechnione;

- opracowanie i realizacja strategii komunikacji;
- kontakty z działami reklam ogólnopolskich wydawnictw i stacji radiowych;
- e - PR (w tym także social media);
- wsparcie działań marketingowych;
- obecność w biurze Klienta jeden dzień w tygodniu;
- przygotowywanie miesięcznych raportów opisowych będących podsumowaniem artykułów dotyczących klienta oraz podsumowaniem działań Agencji;
- współpraca z podmiotami zewnętrznymi zaangażowanymi bezpośrednio w działania projektu (podwykonawcy);
- organizacja spotkań z interesantami (w rozumieniu kampanii PR: przedstawicielami mediów i innymi osobami związanymi z realizacją obsługi projektu PR);
- bieżącego pisemnego informowania Klienta o okolicznościach mających znaczenie dla wykonania Umowy;
- stosowania się do pisemnych zaleceń Klienta, co do sposobu wykonania Umowy;
- przygotowywanie zestawień kosztów niezbędnych do realizacji Umowy przeznaczonych na zakup towarów i usług w imieniu Klienta bez zbędnej zwłoki, przy czym ustala się, że jakiegokolwiek koszty, które w związku z wykonywaniem Umowy miałyby zostać poniesione w imieniu Klienta, powinny być uprzednio zaakceptowane przez Klienta na piśmie. Koszty te pokrywa Klient na podstawie odrębnych umów bądź zleceń;
- niezwłoczne podejmowanie działań w przypadku ukazania się publikacji lub emisji dotyczącej Klienta przedstawiających stan niezgodny z prawdą;
- stały monitoring mediów lokalnych i ogólnopolskich zapewniający prawidłową realizację obowiązków Umownych,
- komunikacja kryzysowa w zakresie Projektu.

Agencja zapewniała, że świadczone przez nią usługi w zakresie (...) spełniają powszechnie przyjęte standardy międzynarodowe. Agencja zobowiązała się do zachowania najwyższej staranności zawodowej przy świadczeniu usług na rzecz Klienta.

Płatnik składek oświadczył, iż Agencji służy wyłączność na obsługę Projektu w zakresie (...).

W okresie obowiązywania niniejszej Umowy Agencja zobowiązała się nie świadczyć usług (...) na rzecz żadnego podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną wobec Klienta.

W zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji Umowy Agencja mogła podzlecać podmiotom, z którymi współpracuje, wykonywanie poszczególnych czynności związanych z wykonywaniem Umowy, przy czym za działanie tych osób Agencja ponosiła pełną odpowiedzialność, taką jak za własne działania lub zaniechania. Agencja każdorazowo przedstawiała Klientowi koszty takiego zlecenia do akceptacji. Klient nie musi korzystać z oferty przedstawionej przez Agencję.

K. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą M. K. Z. w Ł. w 2020 roku wystawił faktury za wykonanie następujących usług:

- wsparcie działań PR za okres od stycznia 2019 roku do grudnia 2019 roku;
- wsparcie działań PR w styczniu 2020 roku oraz od czerwca 2020 roku do grudnia 2020 roku;
- tygodniowa kampania promocyjna e – klepu na FB;
- kampania promocyjna e – sklepu w maju.

/umowa o świadczenie usług (...), aneks do umowy o świadczenie usług (...) z dnia 4 maja 2015 roku - (koperta) k. 192, faktury – (koperta) k. 192, k. 215-226, nadto: zeznania płatnika składek T. A.-S. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 01:11:41 i dalej/

Płatnik składek T. A.-S. poznał wnioskodawczynię w 2015 roku. Wówczas potrzebował osoby do prowadzenia biura prasowego. Relacje płatnika składek z mężem M. Z. (1) opierały się na zasadzie współpracy między firmami. M. Z. (1) zajmowała się budową wizerunku marki. Płatnik składek odbywał spotkania z M. Z. (1) raz w tygodniu, zdalnie lub osobiście.

/zeznania płatnika składek T. A.-S. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 01:28:28 i dalej/

Pismem z dnia 11 lutego 2020 roku płatnik składek skierował wnioskodawczynię M. Z. (1) na wstępne badania lekarskie do pracy.

Orzeczeniem lekarskim nr (...) z dnia 13 lutego 2020 roku stwierdzono, iż wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych, M. Z. (1) jest zdolna do podjęcia pracy na stanowisku (...) W orzeczeniu lekarskim nie zamieszczono wzmianki o ciąży.

/skierowanie na wstępne badanie lekarskie – k. 1 części A załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192, orzeczenie lekarskie z dnia 13 lutego 2020 roku – k. 3 części A załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

W dniu 13 lutego 2020 roku doszło do zawarcia pomiędzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. a M. Z. (1) umowy o pracę na czas określony od dnia 13 lutego 2020 roku do dnia 12 sierpnia 2020 roku na stanowisku (...) w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 7.500,00 zł.

/umowa o pracę z dnia 13 lutego 2020 roku – k. 11 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192, informacja o warunkach zatrudnienia – k. 9 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

Do obowiązków wnioskodawczyni M. Z. (1) na stanowisku (...) miało należeć:

- kształtowanie pozytywnego wizerunku i promocja marki;
- budowanie i utrzymywanie relacji z mediami (w tym m.in. prowadzenie biura prasowego, proaktywne kontakty z dziennikarzami, monitorowanie mediów);
- organizacja eventów, konferencji prasowych oraz wydarzeń specjalnych (w tym także otwarć nowych salonów);
- zarządzanie personelem tj. kierownikami 23 salonów firmowych w zakresie promocji marki przy okazji udziału w eventach na terenie centrów handlowych oraz wydarzeń specjalnych organizowanych w salonach firmowych;
- planowanie, wdrażanie i rozwijanie strategii komunikacji firmy;
- copywriting tj. pisanie i redagowanie tekstów (informacyjnych, promocyjnych i reklamowych);
- monitorowanie i analiza zachowań rynkowych konkurencji;
- raportowanie i analiza efektów promocji własnych;

- nadzór nad współpracującymi partnerami (np. podwykonawcy, agencje zewnętrzne);
- planowanie budżetu i kontrola wydatków na PR;
- komunikacja kryzysowa;
- zarządzanie mediami społecznościowymi, influencer marketingiem oraz relacjami z blogosferą;
- identyfikowanie trendów;
- komunikacja wewnętrzna;
- kampanie (...).

/zakres obowiązków na stanowisku (...) – kierownika ds. public relations – k. 10 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

W dniu 13 lutego 2020 roku w stosunku do wnioskodawczynie M. Z. (1) przeprowadzono instruktaż ogólny oraz instruktaż stanowiskowy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy – k. 7 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

W dniu zawarcia umowy o pracę, M. Z. (1) była w 12 tygodniu ciąży. Nie informowała o niej płatnika składek.

W dniu 19 listopada 2019 roku M. Z. (1) miała ostatnią miesiączkę.

/karta przebiegu ciąży – k. 114-119, nadto: zeznania płatnika składek T. A.-S. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 01:11:41 i dalej, zeznania wnioskodawczynie M. Z. (1) – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 01:45:06 i dalej/

Przed dniem 13 lutego 2020 roku płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. nie zatrudniał nikogo na stanowisku pracy związanym z promocją, wizerunkiem i PR. Tymi kwestiami zajmowała się agencja zewnętrzna.

Zdarzało się, iż M. Z. (1) z ramienia agencji zewnętrznej pojawiała się w siedzibie firmy płatnika składek i kontaktowała telefonicznie w kluczowych sprawach.

/zeznania świadka K. M. złożone na piśmie – k. 324-325 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:57:23 i dalej, zeznania świadka R. P. złożone na piśmie – k. 329-332 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:20:57 i dalej/

W okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 30 czerwca 2020 roku płatnik składek zatrudniał 9 osób na podstawie umów o pracę.

W okresie o 2017 roku do 2020 roku płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zatrudniał również szereg osób w oparciu o umowy zlecenia.

/zestawienie pracowników – (koperta) k. 192/

W okresie od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 31 marca 2019 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wypracowała stratę netto w wysokości – 163.745,88 zł, natomiast w okresie od dnia 1 lipca 2019 roku do dnia 31 marca 2020 roku stratę netto w wysokości – 327.017,41 zł.

/dane sprawozdawcze – k. 80 załączonych akt rentowych/

Na dzień 31 marca 2019 roku aktywa (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wynosiły 7.344.547,82 zł, natomiast pasywa – 7.344.547,82 zł.

Na dzień 31 marca 2020 roku aktywa spółki wyniosły 9.394.652,71 zł, z kolei pasywa – 9.394.652,71 zł.

/zestawienia aktywów i pasywów – k. 82-84 załączonych akt rentowych/

Za okres od lutego 2019 roku do stycznia 2020 roku płatnik składek złożył w Urzędzie Skarbowym deklaracje dla podatku od towarów i usług (...) -7.

/deklaracje VAT-7 – k. 25-76 załączonych akt rentowych/

Od 2019 roku płatnik składek otworzył około 12 sklepów (...) w Polsce.

/zeznania świadka R. P. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 00:40:11 i dalej/

W związku z wybuchem pandemii oraz wprowadzeniem lockdownu (m.in. zamknięciem salonów w centrach handlowych), z osobami, którym kończyła się umowa o pracę w ówczesnym terminie, nie podpisywano nowych umów, mimo iż wcześniej zapowiadano kontynuację i przedłużenie współpracy, zwłaszcza na stanowiskach, na których dalsza współpraca była niepotrzebna lub niepewna.

/zeznania świadka A. L. złożone na piśmie – k. 318-321 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:05:45 i dalej, zeznania świadka K. M. złożone na piśmie – k. 324-325 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:57:23 i dalej, zeznania świadka R. P. złożone na piśmie – k. 329-332 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:20:57 i dalej/

W efekcie pandemii, w ówczesnym czasie tj. w trakcie lockdownu i po nim dochodziło do redukcji etatów i obniżenia pensji pracownikom.

/zeznania świadka A. L. złożone na piśmie – k. 318-321 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:05:45 i dalej, zeznania świadka K. M. złożone na piśmie – k. 324-325 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:57:23 i dalej, zeznania świadka R. P. złożone na piśmie – k. 329-332 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:20:57 i dalej/

W dniu 7 maja 2020 roku z opóźnieniem spowodowanym lockdownem otworzył się salon (...) w Galerii (...) w K..

/zeznania świadka A. L. złożone na piśmie – k. 318-321 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:05:45 i dalej, zeznania świadka K. M. złożone na piśmie – k. 324-325 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:57:23 i dalej, zeznania świadka R. P. złożone na piśmie – k. 329-332 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:20:57 i dalej/

Płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zgłosił M. Z. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, jako pracownika od dnia 13 lutego 2020 roku.

Płatnik składek złożył za wnioskodawczynią dokumenty rozliczeniowe, w których obliczył i rozliczył składki na ubezpieczenia społeczne od miesięcznych podstaw ich wymiaru za luty 2020 roku – 0,00 zł, za marzec 2020 roku – 4.550,00 zł za kwiecień 2020 roku – 3.409,09 zł, za maj 2020 roku – 0,00 zł.

/bezsporne/

M. Z. (1) angażowała się w promocję marki, otwarcie sklepów oraz PR. M. Z. (1) promowała markę nowymi billboardami, reklamą radiową, reklamą w prasie. Współpracowała z koordynatorem marketingu w zakresie prowadzenia fan pag'u marki (...), pisała i redagowała teksty.

M. Z. (1) zajmowała się promocją nowego salonu płatnika składek w Galerii (...) w C., planowała atrakcje na jego otwarcie.

/dokumenty związane z czynnościami PR – owymi wnioskodawczyni – k. 7-17, k. 39-83, zeznania świadka A. L. złożone na piśmie – k. 318-321 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:05:45 i dalej, zeznania świadka K. M. złożone na piśmie – k. 324-325 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:57:23 i dalej, zeznania świadka R. P. złożone na piśmie – k. 329-332 oraz na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku – 00:20:57 i dalej/

M. Z. (1) korzystała z adresu e-mail, za pomocą którego z płatnikiem składek kontaktowała się firma zewnętrzna (agencja (...)). Pod treścią e-maili podpisywała się nazwiskiem: Z..

/e-maile – k. 40-44, nadto: zeznania świadka R. P. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 00:40:11 i dalej, zeznania płatnika składek T. A.-S. – e – protokół z dnia 12 grudnia 2022 roku – 01:11:41 i dalej/

W dniu 12 marca 2020 roku wnioskodawczyni M. Z. (1) otrzymała polecenie pracy zdalnej.

/polecenie pracy zdalnej – k. 12 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

Za okres od lutego 2020 roku do kwietnia 2020 roku płatnik składek sporządził listy płac wnioskodawczyni M. Z. (1).

/listy płac – k. 88, k. 92, k. 96, k. 98-102 załączonych akt rentowych/

Za okres od lutego 2020 roku do maja 2020 roku płatnik składek wypłacił M. Z. (1) w formie przelewów bankowych następujące kwoty wynagrodzenia:

- za luty 2020 roku – 2.991,83 zł;

- za marzec 2020 roku – 2.476,95 zł;

- za kwiecień 2020 roku – 4.481,86 zł;

- za maj 2020 roku – 1.483,51 zł.

/potwierdzenia wykonanych operacji – k. 90, k. 94, k. 98-100 załączonych akt rentowych/

Płatnik składek wykazał za wnioskodawczynię zasiłek opiekuńczy z ubezpieczenia chorobowego za okres od dnia 16 marca 2020 roku do dnia 5 kwietnia 2020 roku, a ponadto wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby finansowane ze środków pracodawcy za okres od dnia 6 kwietnia 2020 roku do dnia 8 maja 2020 roku.

/bezsporne/

W Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych został złożony wniosek o wypłatę dla M. Z. (1) zasiłku opiekuńczego za okres od dnia 16 marca 2020 roku do dnia 5 kwietnia 2020 roku oraz zasiłku chorobowego za okres od dnia 9 maja 2020 roku do dnia 29 lipca 2020 roku.

/bezsporne/

W 2020 roku ciążę M. Z. (1) prowadził lekarz W. W..

/zeznania świadka W. W. złożone na piśmie - k. 340/

W połowie ciąży wnioskodawczyni pojawiły się objawy mogące skutkować poronieniem, czy porodem przedwczesnym. Ich przyczyna była nieznana. Lekarz zalecił wnioskodawczyni oszczędzający tryb życia.

Komplikacje były nie do przewidzenia w lutym 2020 roku.

/zeznania świadka W. W. złożone na piśmie - k. 340/

W dniu 18 sierpnia 2020 roku wnioskodawczyni M. Z. (1) urodziła syna M. Z. (2).

/odpis skrócony aktu urodzenia M. Z. (2) – k. 15 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

Pismem z dnia 27 sierpnia 2020 roku wnioskodawczyni zwróciła się do płatnika składek o udzielenie jej urlopu macierzyńskiego w wymiarze 20 tygodni w związku z urodzeniem syna M. Z. (2).

/wniosek – k. 14 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

W dniu 27 sierpnia 2020 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego od dnia 18 sierpnia 2020 roku do dnia 4 stycznia 2021 roku (20 tygodni) oraz bezpośrednio po nim, za okres urlopu rodzicielskiego.

/wniosek o zasiłek macierzyński – k. 13 części B załączonych akt osobowych M. Z. (1) – (koperta) k. 192/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składała się dokumentacja załączona do akt przedmiotowego postępowania (w tym akta osobowe wnioskodawczyni), jak i znajdująca się w aktach organu rentowego, a ponadto zeznania świadków A. L., R. P., K. M., W. W., płatnika składek T. A. – S. oraz jedynie pomocniczo zeznania skarżącej M. Z. (1).

Strony postępowania nie zakwestionowały zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie zgromadzonej dokumentacji, dlatego należało przyjąć wiarygodność zawartych w niej treści.

Zeznania świadków, płatnika składek, jak i wnioskodawczyni nie zasługiwały na uwzględnienie w zakresie, w jakim wskazywali oni na świadczenie pracy przez M. Z. (1) w zakładzie pracy płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. na podstawie zawartej w dniu 13 lutego 2020 roku umowy o pracę, gdyż przeprowadzone postępowanie nie doprowadziło do ustalenia, iż w sytuacji odwołującej się zostały spełnione wszystkie konstytutywne cechy stosunku pracy. Dokumentacja osobowo – placowa wnioskodawczyni nie była wystarczającym dowodem dla uznania istnienia pomiędzy wnioskodawczynią M. Z. (1) a płatnikiem składek stosunku pracy od dnia 13 lutego 2020 roku.

Sąd nie podzielił także twierdzeń płatnika i świadków w granicach, w jakich powoływali się na istotną potrzebę zatrudnienia w ww. zakładzie pracy pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy celem zarządzania obsługą PR, gdyż okoliczności te nie znalazły odzwierciedlenia w pozostałych dowodach, w szczególności przedłożonej dokumentacji.

Zeznania wnioskodawczyni stanowiły podstawę poczynionych ustaleń faktycznych jedynie pomocniczo. M. Z. (1) na rozprawie w dniu 12 grudnia 2022 roku nie potwierdziła w całości informacyjnych wyjaśnień złożonych w dniu 7 kwietnia 2021 roku, a jej twierdzenia podnoszone w toku całego postępowania dowodowego nacechowane były subiektywizmem, a ponadto nie poparto ich żadnymi rzetelnymi dowodami.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 i 5 k.p.c. pominął wniosek dowodowy M. Z. (1) o dopuszczenie dowodu z dokumentów kontroli przeprowadzonej przez pracownika ZUS w dniach 3 marca 2020 roku oraz 12 marca 2020 roku na okoliczność, iż wnioskodawczyni faktycznie wykonywała pracę w firmie płatnika składek. Należy podkreślić, iż samo wykazanie, że w tych datach pracownik organu rentowego rzeczywiście widział skarżącą w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. nie prowadzi do ustalenia, iż wnioskodawczyni w sposób rzeczywisty realizowała postanowienia umowy o pracę, w szczególności codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy, a ponadto pod kierownictwem pracodawcy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych /t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009/, pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa /t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1732, dalej: ustawa zasiłkowa/, osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Jak normuje art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 29 ustawy zasiłkowej, zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego:

- 1) urodziła dziecko;
- 2) przyjęła na wychowanie dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia, i wystąpiła do sądu opiekuńczego w sprawie jego przysposobienia;
- 3) przyjęła na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia.

O uznaniu stosunku łączącego dwie osoby za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne /wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/05, Wspólnota (...)/. Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251/.

Tylko nawiązanie stosunku pracy i jej rzeczywiste wykonywanie skutkuje powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy, na co dzień, drugi, na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek pracowniczego ubezpieczenia społecznego jest więc konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Podkreślenia wymaga, że uruchomienie pracowniczego stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. O ważności stosunku pracy decyduje również to, czy oświadczenia woli zawarte w umowie o pracę łączącej strony nie zawierają wad, które powodowałyby ich nieważność bądź bezskuteczność. Przesłankę nawiązania pracowniczego stosunku ubezpieczenia oraz wynikającego z tego stosunku prawa do świadczenia stanowi przy tym nie samo zawarcie umowy o pracę, lecz zatrudnienie. Warunkiem sine qua non pracowniczego ubezpieczenia społecznego jest zatem istnienie faktycznego stosunku pracy /wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 października 2022 roku, III AUa 128/22, LEX nr 3451080/.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, iż umowa o pracę zawarta między wnioskodawczynią M. Z. (1) a (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. jest nieważna, bowiem zawarta została jedynie dla pozoru.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c., nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozoru, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozoru, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku /sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527/, nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane, jako obejście prawa.

Do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym nie może dojść wówczas, gdy zgłoszenie do tego ubezpieczenia dotyczy osoby, która nie jest pracownikiem, a zatem zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego następuje pod pozorem zatrudnienia. Podleganie ubezpieczeniu społecznemu wynika z prawdziwego zatrudnienia, a nie z samego zawarcia umowy o pracę. Nie stanowi podstawy do objęcia ubezpieczeniem społecznym dokument nazwany umową o pracę, jeżeli rzeczywisty stosunek prawny nie odpowiada treści art. 22 § 1 k.p. W przypadku zgłoszenia do ubezpieczenia osoby niebędącej pracownikiem, decydujące więc jest niepozostawanie w stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p. /postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2022 roku, (...) 521/21, LEX nr 3447110/.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa /wyrok SN z dnia 2 lipca 2008 roku, sygn. akt II UK 334/07, opubl. L./.

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 /LEX nr 590241/, iż o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 /LEX nr 619658/ można wyczytać, że umowa o pracę jest zawarta dla pozoru, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie, jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku

pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 /LEX nr 653664/ stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym, nie można byłoby czynić M. Z. (1) zarzutów, iż zawarła umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym wszakże warunkiem, że na podstawie kwestionowanej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 /LEX nr 1375189/, jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy, w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał zatem w pierwszej kolejności zbadać, czy pomiędzy M. Z. (1) a płatnikiem składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

W tej sytuacji do Sądu należało przeprowadzenie oceny, czy analizowany stosunek prawny nosił konstytutywne cechy stosunku pracy.

W tym celu Sąd zbadał, czy ubezpieczona osobiście świadczyła pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy) w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Dokonanie powyższego ustalenia miało bowiem znaczenie dla objęcia wnioskodawcy obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Zdaniem Sądu, analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że M. Z. (1) w spornym okresie nie wykonywała pracy w ramach pracowniczego zatrudnienia na rzecz płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł..

W dniu 13 lutego 2020 roku doszło do zawarcia pomiędzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. a M. Z. (1) umowy o pracę na czas określony od dnia 13 lutego 2020 roku do dnia 12 sierpnia 2020 roku na stanowisku (...) w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 7.500,00 zł. Do obowiązków wnioskodawczyni M. Z. (1) na stanowisku (...) miało należeć: kształtowanie pozytywnego wizerunku i promocja marki, budowanie i utrzymywanie relacji z mediami (w tym m.in. prowadzenie biura prasowego, proaktywne kontakty z dziennikarzami, monitorowanie mediów), organizacja eventów, konferencji prasowych oraz wydarzeń specjalnych (w tym także otwarć nowych salonów), zarządzanie personelem tj. kierownikami 23 salonów firmowych w zakresie promocji marki przy

okazji udziału w eventach na terenie centrów handlowych oraz wydarzeń specjalnych organizowanych w salonach firmowych, planowanie, wdrażanie i rozwijanie strategii komunikacji firmy, copywriting tj. pisanie i redagowanie tekstów (informacyjnych, promocyjnych i reklamowych), monitorowanie i analiza zachowań rynkowych konkurencji, raportowanie i analiza efektów promocji własnych, nadzór nad współpracującymi partnerami (np. podwykonawcy, agencje zewnętrzne), planowanie budżetu i kontrola wydatków na PR, komunikacja kryzysowa, zarządzanie mediami społecznościowymi, influencer marketingiem oraz relacjami z blogosferą, identyfikowanie trendów, komunikacja wewnętrzna, kampanie (...).

Dokumentacja osobowo - kadrowa dotycząca ubezpieczonej, złożona przez płatnika, potwierdza jedynie fakt formalnego jej sporządzenia, a nie jest dowodem faktycznego istnienia pomiędzy stronami stosunku pracy. W ocenie Sądu, załączona dokumentacja osobowa M. Z. (1) jest przejawem formalnego zadośćuczynienia obowiązkowi płatnika, jako pracodawcy, natomiast nie przesądza o tym, że praca na warunkach stosunku pracy była przez M. Z. (1) faktycznie wykonywana.

Według Sądu Okręgowego, brak było dowodu na rzeczywisty czas pracy ubezpieczonej i jej wymiar. Nie sposób zatem stwierdzić, w jakich konkretnie godzinach i w które konkretnie dni miałyby realizować stosunek pracy.

W przedmiotowej sprawie brak jest bowiem dowodów na to, że ubezpieczona swobodnie nie decydowała o godzinach zakończenia i rozpoczęcia pracy oraz okolicznościach wskazujących na fakt sprawowania realnej kontroli płatnika w zakresie czasu pracy np. poprzez rzetelne rozliczanie przepracowanych godzin. Co więcej, płatnik składek w toku składanych zeznań wprost wskazywał, iż nie ma wiedzy na temat godzin pracy wnioskodawczynie, w których rzeczywiście miałyby świadczyć tę pracę. Nie przedłożono żadnych harmonogramów, ewidencji czasu pracy, czy jakichkolwiek innych dokumentów pozwalających na rozliczenie czasu pracy M. Z. (1). Niejasnym jest wymiar czasu, w jakim pracę wykonywała.

Dla stwierdzenia, że w treści stosunku prawnego występuje pracownicze podporządkowanie pracownika pracodawcy, z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i miejsce wykonywania czynności, podpisywanie listy obecności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy oraz obowiązek przestrzegania norm pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych, wykonywanie pracy zmianowej i stała dyspozycyjność, dokładne określenie miejsca i czasu realizacji powierzonego zadania oraz ich wykonywanie pod nadzorem kierownika itp. /II UK 202/18 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 29-05-2019/. Jak wskazuje zebrany w sprawie materiał dowodowy, w okresie, w którym ubezpieczona miała faktycznie na rzecz płatnika świadczyć pracę nie podlegała żadnej kontroli. Przede wszystkim, zwrócić należy uwagę na to, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby płatnik składek od dnia 5 stycznia 2021 roku kierował pracą J. G., w szczególności, aby wskazywał na konkretne zadania do realizacji związane z powierzonym stanowiskiem pracy, oraz aby zakreślał konkretne terminy wykonania poszczególnych zadań. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Przyjęcie, że pracownik wykonuje pracę pod kierownictwem pracodawcy oznacza, że przejawy takiego kierownictwa będą mieć miejsce w trakcie realizacji procesu pracy. Pracodawca wskazuje zadania oraz proces ich realizacji. Wykonywanie poleceń jest fundamentem wzajemnych relacji między stronami stosunku pracy. Innymi słowy, istotą pracy umownie podporządkowanej jest możliwość codziennego konkretyzowania pracownikowi jego obowiązków, a w szczególności określania czynności mieszczących się w zakresie uzgodnionego rodzaju pracy i sposobu ich wykonywania. Przy tym, pracowniczego podporządkowania nie można utożsamiać z permanentnym nadzorem (obserwacją) przełożonego nad sposobem, czy też właściwym tempem wykonywanych czynności, wystarczy bowiem wskazanie zadania i zakreślenie terminu jego wykonania, a następnie kontrola jakości i terminowości wykonanej pracy. Istotne natomiast jest to, że pracownik nie ma samodzielności w określaniu bieżących zadań, ponieważ to należy do sfery pracodawcy organizującego proces pracy. Wyznaczanie osobie zatrudnionej w sposób jednostronny miejsca, w którym ma ona wykonywać pracę, a także określanie godzin jej pracy, wskazuje na istnienie cechy charakterystycznej dla umowy o pracę. Codzienne stawianie się do pracy, bez z góry określonych czynności do wykonania i realizowanie na bieżąco

poleceń przełożonych, zwykle świadczy o wykonywaniu pracy pod kierownictwem pracodawcy /II PK 27/18 - wyrok SN - Izba Pracy z dnia 16-05-2019/.

Konstatacja ta jest ważna, gdy założy się, że pracy pod kierownictwem w myśl art. 22 § 1 k.p., jest jedną z najważniejszych cech w procesie typizacji charakteru stosunku prawnego łączącego strony /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1965 roku, III PU 28/64, OSNCP 1965, nr 9, poz. 157/.

Trudno jest mówić o podporządkowaniu M. Z. (1), co do miejsca, czasu pracy i wykonywanych obowiązków oraz rozliczania jej z powyższego. Zatem, już brak możliwości kontroli pracodawcy nad tym, w jakim czasie ubezpieczona wykonywała swoje obowiązki wynikające z zawartej umowy w spornym okresie wyklucza zakwalifikowanie tej umowy od dnia 13 lutego 2020 roku, jako umowy o pracę. Z ustaleń Sądu wynika, że brak było możliwości kontroli płatnika składek T. A.-S. nad tym, czy codziennie M. Z. (1) wykonywała swoje obowiązki wynikające z zawartej umowy o pracę w odpowiednim wymiarze godzin.

Pracodawca nie kontrolował ubezpieczonej tak, jak ma to miejsce w reżimie pracowniczym, nie wydawał codziennie wiążących poleceń. Na uwagę zasługuje również okoliczność, iż M. Z. (1) była znana płatnikowi składek od 2015 roku. Z ustaleń Sądu wynika bowiem, iż płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zawarł z K. Z. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą M. K. Z. w Ł. umowę o świadczenie usług (...) ((...)), w szczególności z zakresu media relations (zasięg ogólnopolski), PR produktu o (...) w Internecie dla firmy (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. początkowo na czas określony od dnia 4 maja 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku, następnie od dnia 1 sierpnia 2015 roku na czas nieokreślony. Do zadań agencji miało należeć: przygotowywanie rekomendacji oraz realizacja działań z zakresu (...). Płatnik składek potrzebował wówczas osoby do prowadzenia biura prasowego. Podjął więc współpracę z K. Z. - mężem M. Z. (1) na zasadzie współpracy pomiędzy firmami. M. Z. (1) wówczas zajmowała się budową wizerunku marki. Płatnik składek w latach 2015-2018 odbywał spotkania z M. Z. (1) raz w tygodniu, zdalnie lub osobiście. M. Z. (1) z ramienia agencji zewnętrznej pojawiała się w siedzibie firmy płatnika składek i kontaktowała telefonicznie w kluczowych sprawach.

Długotrwała znajomość płatnika składek i M. Z. (1) może budzić poważne zastrzeżenia, co do rzeczywistego istnienia pracowniczego podporządkowania wynikającego z treści art. 22 k.p. M. Z. (1) angażowała się w promocję marki (nowymi billboardami, reklamą radiową, reklamą w prasie), otwarcie sklepów oraz PR. Współpracowała z koordynatorem marketingu w zakresie prowadzenia fan pag'u marki C., pisała i redagowała teksty. M. Z. (1) zajmowała się promocją nowego salonu płatnika składek w Galerii (...) w C., planowała atrakcje na jego otwarcie. Sąd zważył przy tym, iż czynności, które wnioskodawczyni miałyby wykonywać w ramach spornej umowy o pracę, w rzeczywistości były wykonywane w ramach umowy o współpracę zawartej pomiędzy płatnikiem składek a K. Z., ponieważ utożsamiały się z przedmiotem tej umowy. Dodatkowo, na uwagę zasługuje okoliczność, iż po podpisaniu umowy o pracę z dnia 13 lutego 2020 roku, M. Z. (1) korzystała z adresu e-mail, za pomocą którego kontaktowała się firma zewnętrzna - agencja (...) z płatnikiem składek. Pod treścią e-maili skarżąca podpisywała się panieńskim nazwiskiem: Z..

Warto także podkreślić, iż M. Z. (1) była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych przez K. Z. z tytułu zawartej umowy o pracę od dnia 1 sierpnia 2018 roku do dnia 21 września 2018 roku, a następnie z tytułu umowy zlecenia od dnia 1 października 2018 roku do dnia 31 stycznia 2020 roku z podstawą wymiaru składek w wysokości 420,00 zł. Uprawnionym staje się zatem twierdzenie, iż sporna umowa o pracę została zawarta tylko w celu zapewnienia M. Z. (1) świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wyliczonych od wysokiej podstawy wymiaru składek. Trzeba bowiem zwrócić uwagę, iż z tytułu umowy o pracę, M. Z. (1) miałyby otrzymywać wynagrodzenie wielokrotnie wyższe, niż z tytułu wcześniej wykonywanej umowy zlecenia, a także różniące się od wynagrodzenia, które płatnik składek uiszczal na rzecz K. Z. za czynności wykonywane w ramach zawartej umowy o współpracę z dnia 4 maja 2015 roku.

Nie zasługuje tym samym na uwzględnienie powoływanie się przez płatnika składek na okoliczność, jakoby w jego zakładzie pracy pojawiła się konieczność zatrudnienia pracownika, który będzie się zajmował obsługą PR firmy w związku z rozwojem zakładu pracy, a przy tym otwieraniem kolejnych sklepów na obszarze Polski. Z dokumentacji przedłożonej do akt sprawy wynika, iż K. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą M. K. Z. w Ł. w 2020

roku wystawił faktury m.in. za wykonanie następujących usług: wsparcie działań PR za okres od stycznia 2019 roku do grudnia 2019 roku, wsparcie działań PR w styczniu 2020 roku oraz od czerwca 2020 roku do grudnia 2020 roku, tygodniowa kampania promocyjna e – klepu na FB, kampania promocyjna e – sklepu w maju 2020 roku. W ocenie Sądu, ścisła współpraca firm płatnika składek i K. Z. już w 2019 roku nie powodowała konieczności zatrudnienia osoby na pełen etat a kooperacja między ww. podmiotami mogła trwać nadal tym bardziej, iż została po krótkim czasie odnowiona.

Jak Sąd ustalił, w okresie od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 31 marca 2019 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wypracowała stratę netto w wysokości – 163.745,88 zł, natomiast w okresie od dnia 1 lipca 2019 roku do dnia 31 marca 2020 roku stratę netto w wysokości – 327.017,41 zł. Na dzień 31 marca 2019 roku aktywa (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wynosiły 7.344.547,82 zł, natomiast pasywa – 7.344.547,82 zł, z kolei na dzień 31 marca 2020 roku aktywa spółki zamykały się w granicach 9.394.652,71 zł, a pasywa – 9.394.652,71 zł. Powyższe dane sprawozdawcze nie wskazują, by zatrudnienie M. Z. (1) spowodowało znaczącą zmianę w przychodach z działalności spółki (wypracowana strata netto jedynie uległa zwiększeniu), a płatnik składek naraził się na dodatkowe koszty związane z utrzymaniem nowo powstałego stanowiska pracy.

Warto zwrócić uwagę, iż w chwili zawarcia umowy o pracę M. Z. (1) niewątpliwie była w ciąży. Zapisy o występującej ciąży nie pojawiają się w dokumentacji w postaci badania wstępnego do pracy, jednakże z załączonej karty ciąży wynika, iż w dniu podpisania spornej umowy o pracę, ciąża trwała już 12 tygodni. Wnioskodawczyni nie poinformowała o niej płatnika składek. Ustawodawstwo polskie nie ukształtowało jednak zakazu zatrudniania kobiet w ciąży, lecz przeciwnie - odmowa zatrudnienia kobiety tylko z tej przyczyny, że jest w ciąży, byłaby uznana za dyskryminację ze względu na płeć na podstawie art. 18^{3a} § 1 i art. 18^{3b} § 1 pkt 1 k.p. /por. wyrok SN z 11.1.2006 r., II UK 51/05, (...) Nr (...), s. 34/. Na podstawie zeznań świadka W. W. Sąd ustalił, iż w połowie ciąży u wnioskodawczyni pojawiły się objawy mogące skutkować poronieniem, czy porodem przedwczesnym. Ich przyczyna była nieznana. Lekarz zalecił wnioskodawczyni oszczędzający tryb życia. Świadek wskazał, iż komplikacje nie były do przewidzenia w lutym 2020 roku.

Należy przy tym podkreślić, iż wnioskodawczyni M. Z. (1), krótko po tym, jak podpisała umowę o pracę, korzystała z zasiłku opiekuńczego za okres od dnia 16 marca 2020 roku do dnia 5 kwietnia 2020 roku oraz zasiłku chorobowego za okres od dnia 9 maja 2020 roku do dnia 29 lipca 2020 roku.

Sąd Okręgowy zważył zatem, iż na gruncie rozpoznawanej sprawy, skarżąca M. Z. (1) musiała mieć świadomość tego, że umowa nie będzie obowiązywać jej stron, a ich ewentualne zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, będą wyjątkowo krótkotrwałe. Odwołującej się chodziło o uzyskanie odpowiednich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i temu celowi podporządkowała skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a umowa o pracę z płatnikiem stanowić miała przede wszystkim narzędzie do realizacji tego celu.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego, analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż w stosunku do ubezpieczonej nie zostały spełnione wszystkie elementy świadczące o istnieniu w spornym okresie pomiędzy nią a płatnikiem składek stosunku pracy według art. 22 k.p. Zawarta w dniu 13 lutego 2020 roku umowa o pracę zmierzała jedynie do ochrony ryzyka ubezpieczeniowego. Tym samym, Sąd zważył, iż w okresie od dnia 13 lutego 2020 roku M. Z. (1) nie podlegała z tego tytułu u płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w punkcie 1 sentencji wyroku oddalił odwołanie, jako bezzasadne.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 256 ze zm.) zasądając od M. Z. (1), jako strony przegrywającej niniejsze

postępowanie, na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/sędzia Jacek Chrostek/

I.S.